

Metodické vysvětlivky

Statistika zahraničního obchodu je významným zdrojem informací pro potřeby ekonomické veřejnosti, ministerstev a dalších státních orgánů České republiky (Úřad vlády, Poslanecká sněmovna, Senát, Česká národní banka), vysokých škol, mezinárodních organizací (Eurostat, MMF, OECD) a v neposlední řadě i podnikatelské veřejnosti.

Zdrojem informací o zahraničním obchodu jsou data získávaná celními orgány. Od roku 2004 zajišťuje jejich sběr a prvotní kontrolu Generální ředitelství cel, další zpracování, kontrolu a následné zveřejnění dat provádí Český statistický úřad.

Statistika zahraničního obchodu je souhrnem vnitroujního obchodu (tj. obchodu s členskými státy EU) a obchodu se státy mimo EU. Údaje o zboží, které je předmětem obchodu mezi členskými státy Společenství, předává zpravodajská jednotka celnímu úřadu na výkazu pro Intrastat s údaji o odeslání zboží nebo přijetí zboží. Údaje o vyváženém a dováženém zboží v rámci obchodu se státy mimo EU se uvádějí v celním prohlášení (Jednotný správní doklad).

V souladu se závaznými předpisy EU je zjišťování údajů o vývozu a dovozu legislativně upraveno celním zákonem č. 13/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s platností od 1. května 2004 vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 199/2004 Sb., pro obchod s třetími zeměmi, kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona a kterou se ruší některé vyhlášky upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží, ve znění pozdějších předpisů. Pravidla provádění Intrastatu stanoví vyhláška č. 201/2005 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropských společenství, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Součástí zpracování dat za Intrastat jsou i matematicko-statistické dopočty, kterými se kompenzuje ztráta informací v důsledku non-response a zavedení statistických prahů.

Údaje za vývoz jsou sestavovány podle země určení, údaje za dovoz podle země původu.

Zemědělské a potravinářské produkty jsou vymezeny třídami I - IV, což představuje prvních 24 kapitol Kombinované nomenklatury (KN) Evropské unie, která vychází z Harmonizovaného systému popisu zboží (HS). Položky této nomenklatury poskytují vyšší stupeň podrobnosti pro klasifikaci zboží než také často používaná nomenklatura SITC (Standardní mezinárodní klasifikace zboží). Kombinovaná nomenklatura je používána všemi státy Evropské unie a umožňuje srovnání zahraničního obchodu v mezinárodním kontextu za delší časové období.

Údaje za roky 2005 až 2010 jsou definitivní, údaje za rok 2011 jsou předběžné.

Všechny publikované údaje jsou zpracovávány ze základních jednotek a následně zaokrouhlovány, čímž mohou vznikat rozdíly.